

VILTFÖRVALTNINGSDELEGATIONEN (VFD) I SÖDERMANLANDS LÄN

Närvarande

Ledamöter Liselott Hagberg, Landshövding, Ordförande
Björn Andersson, Landstinget
Leif Carlsson, Naturvårdsintresset
Maria Dahlin, Skogsnäringen
Tomas Fors, Friluftintresset
Martina Hallström, Landstinget
Margareta Malmquist, Ägare och brukare av jordbruksmark
Tomas Stääv, Landstinget
Gustaf Wachmeister, Landstinget
Elisabet Åfors, Jakt och Viltvård

Ersättare Arne Karlsson, Landstinget
Anders Larsson, Skogsnäringen
Jonas Fransson, Jakt och viltvård
Magnus Nilsson, Lokalt näringsliv och turism
Charlotte Prennfors, Landstinget
Carl Wachtmeister, Ägare och brukare av jordbruksmark

Övriga Anders Forsberg, praktikant, Länsstyrelsen
Sebastian Olofsson, föredragande/sekreterare, Länsstyrelsen
Helena Söderlund, föredragande, Länsstyrelsen
Johan Varenius, föredragande, Länsstyrelsen

§ 1 Mötets öppnande

Ordförande, Liselott Hagberg, hälsar alla välkomna och påpekar att det återigen är en hög närvaro bland ledamöterna, vilket är positivt. Därefter förklarar hon mötet öppnat. En ny ersättare för Jakt- och viltvårdsintresset har utsetts, Jonas Fransson, som får berätta lite om sin bakgrund och välkomnas till delegationen.

§ 2 Godkännande av dagordningen

Dagordningen godkänns.

§ 3 Val av en justerare

Viltförvaltningsdelegationen utser Tomas Stääv till justerare utifrån tidigare beslutad lista.

§ 4 Föregående protokoll

Föregående protokoll läggs till handlingarna.

§ 5 Anmälan om övrig fråga

Anders Larsson från Skogsnäringen anmäler en övrig fråga.

§ 6 Inkommen skrivelse – Mälarens fiskareförbund

Johan Varenius från Länsstyrelsen redogjorde för den skrivelse som inkommit till Viltförvaltningsdelegationen från Mälarens fiskareförbund.

Förbundet framför att skarvpopulationen i området ökat på ett sådant sätt att det påverkar yrkesfisket negativt. Därför har de önskemål om att Viltförvaltningsdelegationerna i länen kring Mälaren lyfter frågan om skarvens påverkan på fiskbestånden.

Länsstyrelsen önskar att inblandade parter möts och diskuterar frågan. Därför föreslår Länsstyrelsen att:

- till Viltförvaltningsdelegationens möte i december 2016 bjuda in en föreläsare för att hålla ett föredrag om skarv för att på så sätt öka kunskapen om skrav samt att under våren 2017 ta fram en förvaltningsplan för skarv i Södermanlands län som helhet. För Mälaren och Hjälmarens ska dialog föras med angränsande län

Ett par synpunkter lyftes gällande förslaget; dels att det är viktigt att inkludera kusten i en förvaltningsplan, och dels att det är viktigt att titta på helheten och en hel årscykel för skarvar. Kan det finnas perioder då de är fiskevårdande? Det behövs mer kunskap om vad de äter och när.

Landshövdingen påpekade att Länsstyrelsen inte kan bedriva forskning, men att det är viktigt att ta in så mycket information som möjligt i processen.

Viltförvaltningsdelegationen stödjer förslaget om att ta fram en förvaltningsplan enligt ovan.

§ 7 Information: Projekt- Dovhjortsförvaltning i samverkan

Johan Varenius presenterade projektet och berättade om upplägget för detta. Det är viktigt att det ska vara enkelt och frivilligt. Förvaltningen ska utgå från de befintliga skötselområdena som finns för älg och kronhjort. Projektet inleds med en informationssatsning och frivillig anmälan från skötselområden fram till vår/sommar 2017 och själva dovhjortsförvaltningen börjar under säsongen 2017/2018. En grundbult i en fungerande förvaltning är inventeringar för att veta hur många djur som finns, så en del i förvaltningen ska fokusera på detta. Konceptet med dovhjortsförvaltning kan sedan utvecklas med utbildningar, fältvandringar, viltskadeinventeringar med mera. Länsstyrelsen är projektledare och en styrgrupp hanterar de praktiska

frågorna. I denna ska det sitta företrädare från organisationer och ingående dovhjortsskötselområden (DSO).

En fråga lyftes om områden själva kommer att kunna välja olika nivåer av deltagande i projektet, då förutsättningarna med dovhjortsstammar är mycket olika i olika delar av länet. Länsstyrelsen svarade att det är ett frivilligt projekt och att deltagarna därför själva väljer sin ambitionsnivå.

En annan fråga var om det finns risk att dovhjortsstammen riskerar att bli okontrollerbar, en del hävdar att så redan är fallet på vissa platser i länet. Länsstyrelsen anser att det är svårt att säga på förhand, men att det bästa är om stammarna kan skötas på frivillig basis hellre än att det måste regleras uppifrån.

Synpunkten framfördes också att det är bra att ta lärdom av andra län, exempelvis Västra Götaland.

Länsstyrelsen ska inte uppfinna hjulet två gånger, men det kan krävas lokala anpassningar.

§ 8 **Information: Regeringskansliets remisser, bl.a. Viltförvaltningsdelegationer**

Johan Varenius informerade om det stora antal remisser som inkommit till Länsstyrelsen, bland annat åtta remisser från Regeringskansliet och en från Naturvårdsverket. Dessa är tidskrävande och Länsstyrelsen är skyldig att svara på remisser från Regeringskansliet. De flesta remisser skickas också ut till Viltförvaltningsdelegationens delegaters intresseorganisationer.

En av remisserna handlar om Viltförvaltningsdelegationerna och hur deras arbete fungerar. De frågor som ställdes var dels övergripande frågor om hur arbetet fungerar, men också hur ärenden bereds, om ett arbetsutskott finns, vilka beslut som fattats, hur många möten som årligen hålls, om delegationen erbjuder utbildningar, om det finns balans mellan intressen samt frågor om sammansättning i ålder och kön.

Länsstyrelsens uppfattning är att arbetet i Viltförvaltningsdelegationen fungerar bra, det är många olika viljor och åsikter, men uppfattningen är att alla får komma fram och att det bedrivs konstruktiva samtal.

Den allmänna uppfattningen i VFD var också att arbetet fungerar bra.

§ 9 **Information: Samförvaltningsplan klövvilt 2017-2019**

Johan Varenius föredrog förslag till att ta fram en samförvaltningsplan för samtliga klövviltarter i länet.

Förslag till tidplan är att ta fram ett utkast med VFD:s arbetsutskott som presenteras i december 2016 och att sedan kunna fastställa en samförvaltningsplan vid VFD:s möte i juni 2017.

En synpunkt som lyftes var att det är viktigt att inte vara för generell i planen, utan att lyfta och utgå från olika förutsättningar.

En annan var att detta kommer att innebära en ökad arbetsinsats för jägarna, som redan gör mycket arbete frivilligt. Älgförvaltningsgrupperna ställde sig vid ett möte tidigare i år positiva till samförvaltning av flera arter. Den efterföljande diskussionen behandlade också hur olika arter påverkar varandra, något som Beyond moose-projektet tittar på och även hur man kan synkronisera inventeringar av olika arter

§ 10

Information: Rovdjursläget i länet

Sebastian Olofsson från Länsstyrelsen informerade om det aktuella rovdjursläget nationellt och i länet och bad också att få synpunkter på den förvaltningsplan för stora rovdjur som VFD arbetat fram.

Antalet vargar nationellt har i årets inventering minskat något från förra året. Det finns inte längre några konstaterade familjegrupper eller revirmarkerande par i det södra rovdjursförvaltningsområdet. Inte heller i Södermanland har några fasta förekomster av varg registrerats. Under inventeringssäsongen har en lodjursföryngring konstaterats utanför Flen, och en föryngring delas med Östergötland, vilket innebär att länet berörs av 1,5 föryngringar. En kungsörnsinventering pågår för närvarande i Södermanland, och det finns indikationer på ett flertal besatta revir, och flera lyckade häckningar.

Antalet angrepp på tamdjur av varg har minskat men ökat för lodjur, nationellt sett. För björn och örn är antalet angrepp relativt oförändrat.

I Södermanland skedde inga konstaterade rovdjursangrepp under 2015, men under 2016 skedde i maj ett angrepp som bedöms vara varg där fem får dödades.

En skabbvarg passerade länet i början av maj. Länsstyrelsen tror att den uppehöll sig kring Nyköping några dagar innan den vandrade söderut längs med E4:an. Efter det har inga nya rapporter inkommit.

Slutligen gjorde Sebastian reklam för allmänhetens inrapporteringsverktyg Skandobs, som under året kommer att ersätta Rovobs.

Det går att rapportera på båda sätten så länge men så småningom är det meningen att Skandobs ska ersätta rovobs.

§ 11

Information: beslutsprocess i älgförvaltningen

Helena Söderlund från Länsstyrelsen informerade om beslutsprocessen i älgförvaltningen med hjälp av en processbeskrivningsgraf. Systemet kan förklaras utifrån tre nivåer där Länsstyrelsen har ett huvudansvar för älgförvaltningen och ska tillsammans med viltförvaltningsdelegationen utforma länets övergripande mål och riktlinjer. Älgförvaltningsområdena har det regionala ansvaret för älgförvaltningen och älgskötselområdena det lokala.

Södermanland består av nio älgförvaltningsområden och 43 älgskötselområden.

Länsstyrelsen skickar ut en lista över de representanter som sitter med i länets älgförvaltningsgrupper till viltförvaltningsdelegationen.

§ 12 Samråd: Jakttider för älg jaktåret 2016/2017

Helena Söderlund föredrog Länsstyrelsens förslag om jakttider för jaktåret 2016/2017. Förslaget har beretts i Viltförvaltningsdelegationens arbetsutskott och är lagt i enlighet med föregående år.

Ett önskemål framfördes att i samband med utskicket om jakttider återigen lyfta frågan kring att jakt med hund under februari är olämplig.

Viltförvaltningsdelegationen beslutar att stå bakom förslaget.

§ 13 Samråd: Fällavgifter för älg jaktåret 2016/2017

Helena Söderlund föredrog Länsstyrelsens förslag om fällavgifter för älg jaktåret 2016/2017. Förslaget har beretts i Viltförvaltningsdelegationens arbetsutskott och är lagt i enlighet med föregående år.

Fällavgifterna ska finansiera administrationen kring älgförvaltningen, utbildning och arvode av älgförvaltningsgrupper, förvaltningens IT-system samt bidrag till inventeringar och skjutbanor.

Södermanlands län har bland de högsta fällavgifterna i landet. Detta beror på att länet har samma administration och kostnader som hos län som faller många fler älgar, samt att länet har många fler arter att hantera än t.ex. län i norra Sverige. Detta gör att frågan är underfinansierad. Länsstyrelsen har lyft frågan om en nationell omfördelning av fällavgifterna.

Viltförvaltningsdelegationen beslutar att stå bakom förslaget om fällavgifter.

§ 14 Beslut: Övergripande riktlinjer för användning av viltskademedel

Helena Söderlund föredrog om det förslag på ändringar av övergripande riktlinjer för användning av viltskademedel som skickats ut i samband med kallelsen. Dessutom redogjorde hon kort om vad viltskademedlen från Naturvårdsverket används till.

Dels används de till förebyggande åtgärder för att förhindra skador av fredat vilt som stora betande fåglar och stora rovdjur, och dels till ersättning för skador som ovanstående djur har orsakat.

För att förebygga skador av stora rovdjur används främst rovdjursavvisande stängsel, och viltskademedlen används på icke blocklagd mark.

På blocklagd mark används medel från landsbygdsprogrammet, och där har Länsstyrelsen äskat om mer pengar från Jordbruksverket, då de nuvarande ansökningarna har ett värde på 1,2 miljoner kronor men Södermanlands tilldelning endast är 700 000.

Ett antal synpunkter kom fram, bland annat att det är olämpligt att ha en gräns på ersättning till 80% av totalkostnaden för indirekta skador. Länsstyrelsen kan dock inte påverka politiska beslut.

Bidrag till förebyggande åtgärder mot angrepp på hund kan lämnas, men endast i de fall då jakt sker inom ett vargrevir

Viltförvaltningsdelegationen beslutar enligt förslaget.

§ 15 **Beslut: Reviderade riktlinjer för skydds jakt efter hjortdjur**

Johan Varenius föredrog de reviderade riktlinjer som Länsstyrelsen tillsammans med Viltförvaltningsdelegationens arbetsutskott tagit fram gällande skydds jakt efter hjortdjur.

Huvudpunkterna bland ändringarna var:

- Längsta skydds jaktperiod är 3 månader,
- Älg- och kronhjort som skjuts på skydds jakt ska räknas av mot planerad avskjutning i skötselplan,
- Ingen åtling eller utfodring ska vara tillåten under skydds jaktperioden,
- Skydds jakt får endast ske på mark med jordbruksgrödor avsedda för skörd,
- Skydds jakten ska ske i eller i direkt anslutning till skadedrabbat skogsbestånd,
- Länsstyrelsen kan vid lokal kännedom bevilja ansökan utan besiktning eller yttrande från LRF, SJF, JRF,
- Skydds jakten ska återrapporteras enligt Länsstyrelsens instruktioner.

Viltförvaltningsdelegationen beslutar enligt förslaget.

§ 16 **Övriga frågor**

Anders Larsson, ersättare för Skogsnäringen framförde att den senaste ÄBIN-inventeringen som gjorts på ett antal platser i Södermanland visar på många viltskadade stammar. Detta måste lyftas mer i samförvaltningen då skogen har en stor ekonomisk betydelse, både i länet och i Sverige.

Frågan kommer att lyftas i den samförvaltningsplan som ska tas fram enligt § 9.

§ 17 **Nästa möte**

En fråga lyftes om det går att flytta nästa möte från den 7/12 till ett annat datum.

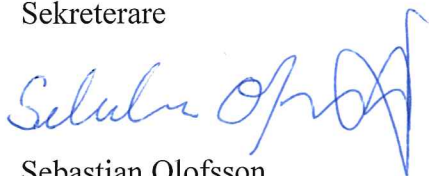
Länsstyrelsen skickar efter mötet ut en fråga till alla delegater med förslag på fler datum. Nytt datum meddelas då svar inkommit.

§ 18

Mötet avslutas

Landshövding Liselott Hagberg förklarar mötet avslutat och önskar alla närvarande en trevlig sommar.

Sekreterare

Sebastian Olofsson

Protokollet justeras

Liselott Hagberg

Tomas Stääv